

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ศุภมาส เอ่งฉ้วน : คำเรียกญาติภาษาจีนฮกเกี้ยนในภาคใต้ของประเทศไทย และ เกาะปีนัง (FUJIAN KINSHIP TERMS IN SOUTHERN THAILAND AND PENANG) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 155 หน้า. ISBN 974-583-771-7

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คำเรียกญาติพื้นฐานและที่สัมพันธ์โดยการแต่งงานในภาษาจีนฮกเกี้ยนโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบและเพื่อชี้ให้เห็นลักษณะสำคัญบางประการในวัฒนธรรมจีนฮกเกี้ยนที่สะท้อนจากความหมายของคำเรียกญาติดังกล่าว

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาจีนฮกเกี้ยน 5 จุด คือใน 4 ถิ่นทางภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต และอีก 1 จุด คือในเกาะปีนัง ประเทศมาเลเซีย ผลการวิจัยพบว่า มิติแห่งความแตกต่างที่ทำให้คำเรียกญาติแต่ละคำในภาษาจีนฮกเกี้ยนแตกต่างกันมี 6 ประการคือ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ ฝ่ายพ่อ/แม่ เพศและการแต่งงาน เมื่อเปรียบเทียบการใช้คำเรียกญาติและระบบคำเรียกญาติในภาษาจีนฮกเกี้ยนทั้ง 5 จุดพบว่ามีความคล้ายคลึงกันและต่างกันเป็นคู่ๆ ดังนี้ เมื่อพิจารณาโดยรวมทั้งญาติพื้นฐานและที่สัมพันธ์โดยการแต่งงานนั้น จังหวัดตรังและจังหวัดพังงามีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เมื่อพิจารณาเฉพาะญาติพื้นฐานพบว่าจังหวัดภูเก็ตและเกาะปีนังมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน แต่ต่างกันในเรื่องของญาติที่สัมพันธ์โดยการแต่งงาน และถ้าพิจารณาเฉพาะญาติที่สัมพันธ์โดยการแต่งงานแล้วพบว่า จังหวัดกระบี่และจังหวัดภูเก็ต มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันแต่ต่างกันในเรื่องญาติพื้นฐาน ส่วนการใช้คำและระบบคำเรียกญาติพื้นฐานในภาษาจีนฮกเกี้ยนจังหวัดกระบี่ และการใช้คำและระบบคำเรียกญาติที่สัมพันธ์โดยการแต่งงานในภาษาจีนฮกเกี้ยนในเกาะปีนังจะมีลักษณะที่ไม่คล้ายคลึงกับถิ่นใดเลย

จากการวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะสำคัญทางวัฒนธรรมจีนฮกเกี้ยนทั้ง 5 จุด ที่ได้ความได้จากความหมายแก่นของคำเรียกญาติสอดคล้องกับข้อสังเกตในผลงานทางด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คือมีการให้ความสำคัญกับระบบอาวุโสหรือความแตกต่างของอายุ และมีการเน้นฝ่ายพ่อและการถือเพศชายเป็นสำคัญ สำหรับประการหลังนี้ผู้วิจัยพบว่า มีคำเรียกญาติบางประเภทที่ยืมจากภาษาไทยและมีหลักฐานบางประการทางวัฒนธรรมด้านอื่นที่แสดงให้เห็นว่าลักษณะดังกล่าวในวัฒนธรรมฮกเกี้ยน 4 ถิ่นในประเทศไทยที่เคยมีมาแต่เดิมนั้น ปัจจุบันเริ่มส่อเค้าว่าจะลดความสำคัญลงและกำลังจะกลายเป็นไม่เน้นฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในอนาคต ปรากฏการณ์เช่นนี้ดูเหมือนว่าเป็นผลของการสัมผัสภาษาระหว่างภาษาจีนฮกเกี้ยนกับภาษาไทย แต่สำหรับการให้ความสำคัญกับระบบอาวุโสก็ยังคงเป็นลักษณะที่สำคัญของวัฒนธรรมจีนฮกเกี้ยนใน 4 ถิ่นในประเทศไทย สำหรับในเกาะปีนัง ผู้วิจัยพบว่าลักษณะสำคัญทั้งสองประการยังคงเป็นลักษณะเด่นในวัฒนธรรมจีนฮกเกี้ยนในเกาะปีนังโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย ถึงแม้ภาษาจีนฮกเกี้ยนที่เกาะปีนังจะมีการสัมผัสภาษากับภาษามลายูก็ตาม

ภาควิชา ภาษาศาสตร์
สาขาวิชา ภาษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม